

ANTONIO TABUCCHI

.....
FERNANDO
PESSOA'NIN
SON ÜÇ GÜNÜ

TÜRKÇESİ
MUNİR H. GÖLE

Can Yayınları

*Bu tanıtım kopyası
Can okurları için
özel olarak hazırlandı.*

Can Yayınları

Antonio Tabucchi FERNANDO PESSOA'NIN SON ÜÇ GÜNÜ

Antonio Tabucchi, 1943'te Pisa'da doğdu. Romanları ve anlatıları 18 ülkede yayımlandı. Eşi Marie-José de Lancastre'la birlikte, Fernando Pessoa'nın tüm yapıtlarını İtalyanca'ya çevirdi. 1986 yılında, *Hint Gece Müziği* (Can Yayınları, 2000) adlı kitabıyla Médicis ödülünü aldı. roman daha sonra Alain Corneau tarafından filme alındı. Türk okurunun *Damasceno Monteiro'nun Kayıp Başı* (Can Yayınları, 1998), *Gittikçe Geç Olmakta* (Can Yayınları, 2002) ve *Ufuk Çizgisi* (Can Yayınları, 2000) gibi kitaplarıyla tanıdığı Tabucchi, Siena Üniversitesi'nde Portekiz Dili ve Edebiyatı dersleri veriyor, yılın belli dönemlerinde Floransa, Lizbon ve Paris'te yaşıyor.

Münir H. Göle, Borges, Witold Gombrowicz, Antonio Tabucchi, Herman Melville ve John Fowles gibi yazarların önemli yapıtlarını dilimize kazandırdı. 2000 yılında *Uzak Bir Golge*, 2001'de *Sarı Zarf*, 2002'de *Surat Buruşturmalık 52 Metin* adlı kitaplarını yayınladı. İsviçre'de yaşıyor.

CANCEP 6

Dizi Editörü: Celâl Üster
Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Dizgi: Serap Bertay
Düzelti: Fulya Tükel
Montaj: Mine Sarıkaya
Kapak Uygulama: Serap Bertay

Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı ve Cilt: Şefik Matbaası

İkinci Basım: Mayıs 2005

ISBN 975-07-0488-6

© Bu kitabın yayın hakları Can Yayınları'ndadır. (2005)

CAN YAYINLARI LTD. ŞTİ
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0-212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89
Fax: (0-212) 252 72 33
<http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Antonio Tabucchi
FERNANDO PESSOA'NIN
SON ÜÇ GÜNÜ

BİR SAYIKLAMA

Türkçesi
MÜNİR H. GÖLE

CAN YAYINLARI

ÖNSÖZ

Pessoa gerçekten de çoğul ruhun yazarıdır, ancak Tabucchi de yazarlık serüveninde hep bu noktaya gelip dayanmıştır. *Fernando Pessoa'nın Son Uç Günü*'nde, Pessoa'yı hastanedeki ölüm döşeginde ziyarete gelen 'kimlik' ve 'kişiliklerini' anlatır Tabucchi. Sırasıyla Alvaro de Campos, Alberto Caeiro, Ricardo Reis, Bernardo Soares, Antonio Mora girer hastane odasına. Yaratıcılarını son bir kez görmek, sırlarını ortaya dökmek, günah çıkarmak için bir kez daha dile gelirler. Gölgelerin girip çıktığı, saygılarını sunup sahnenin gerisinde kayboldukları bir tiyatro söz konusudur. Tiyatro imgesi son derece uygun düşer bu anlatıya. Aslında, *Eksik Diyaloglar* başlığı altında derlediği iki oyununda, Tabucchi hastane odasını bir sahne olarak daha önce de tasarlamıştır. Ama *Fernando Pessoa'nın Son Uç Günü*'nde kişilerin yoğun etkinliği özüne indirgenmiştir: Zaman akıp gider, uzun tiratlar, sorgulamalar, hatta pişmanlıklar için vakit yoktur. Gölgeler ayak uçlarına basarak gelirler odaya, sözcükleriyle anlatının dilsiz ama temel kişisi olan ölümün sessizliğinde çakan küçük şimşeklerdir artık.

"Çoğul ruh kavramının yazarlığında çok önemli bir yeri olmuştur," der Antonio Tabucchi, "ama ne yazık ki hekim-filozofların metinleri İtalyancaya hâlâ çevrilmedi. 19. yüzyıl sonuna ait bir kuramdır bu, Freud'un gelişiyile silinip gitmiştir, ama yazarlar üze-

rindeki etkisi büyük olmuştur. Pessoa'da bana çarpıcı gelen de kimlik çoğalması üstüne düşünümleridir. Bizde de benzeri bir düşününe Pirandello'da rastlanır; ama Pessoa'nın yöntemi ölçüsüz ve dramatiktir, Pirandello'nun 'bir kişi, bin kişi' poetikasından çok daha radikal sonuçlara varmıştır. Pessoa, yalnızca kimlik üstüne temel bir soru sormakla kalmayıp ruhu ve çoğul ruhun konumunu da sorgulamıştır. Pirandello'nun hekim-filozofların kuramlarını iyi bildiğini sanıyorum. Pessoa'nın bunları bildiğine emin değilim, ancak şu ya da bu biçimde, bu kuramlardan haberdar olup etkilendiğine inanıyorum. Pirandello'dan çok farklı bir biçimde elbette. Pessoa, Güney Afrika'da Anglosakson temelli bir kültür edinmişti: Daha çok estetlerin, Walter Pater gibi 19. yüzyıl Anglosakson klasikçilerinin kültürüydü bu. Kanımca onların izinden giderek geliştirmişti yöntemini, hatta yarattığı 'kimlik'lerinden biri de, bir psikiyatri kliniğinde rastladığı, paganizmin dönüşü üstüne bir kitap kaleme alan çılgın filozof Antonio Mora oldu. Temelde, Katoliklik ve Hıristiyanlıktaki biricik ruh fikriyle, tek ve bölünmez ruhla mücadele etti Pessoa. Pagan dinlerdeki çoğul ruhun dönüşünü arzuladı. Fransız hekim-filozofların kuramlarının Pessoa üzerindeki etkisi psikolojik ya da psikanalitik değil, daha çok dinsel temelli olmuştur. Portekiz'in özel-konumuna bağlı yalnızlığıyla, sorunun felsefi düzeyini sezebilmiş ve pagan inançların canlandırılması yoluyla ruhun çoğulluğu üstüne düşünmüştür. Pessoa'nın getirdiği büyük yenilik de budur."

Tiziano Colusso

28 Kasım 1935

I

Önce tıraş olmalıyım, dedi, hastaneye üç günlük sakalla gitmek istemiyorum, bana Berber Manacés'i çağırmanızı rica ediyorum, köşedeki evde oturur.

Ama zamanımız yok, Bay Pessoa, diye karşılık verdi kapıcı, taksi geldi bile, dostlarınız da geldiler ve sizi girişte bekliyorlar.

Fark etmez, diye karşılık verdi, zaman hep bulunur.

*

Bay Manacés içeri girip iyi akşamlar diledi. Bay Pessoa, dedi, kendinizi iyi hissetmediğinizi söylediler, umarım ciddi bir şey değildir.

Boynuna önlüğü bağladı ve Bay Pessoa'nın yüzünü sabunlamaya girişti.

Bana bir şey anlatın Bay Manacés, dedi

ANTONIO TABUCCHI

FERNANDO
PESSOA'NIN
SON ÜÇ GÜNÜ

Gittikçe Geç Olmakta, Hınt Gece Müziği, Ufuk Çizgisi gibi kitaplarıyla tanıdığımız İtalyan yazar Antonio Tabucchi, avantgarde Portekiz edebiyatının ustası Fernando Pessoa'nın tutkulu bir okuru ve çevirmenidir aynı zamanda. **Fernando Pessoa'nın Son Üç Günü** nde, yaşamı boyunca kullandığı takma adlar ve büründüğü gizemli kimlikler Pessoa'yı ölüm döşeginde ziyaret ederler. Tabucchi bu küçük hayatında, ustasını uğurlarken, 20. yüzyılın büyük yazarlarından birinin dâşsel yaşam öyküsünü dile getirir.

ISBN 9786054874717

CAN
CEP

www.canyayinlari.com